

בשבוע שעבר קיבל ראש המועצה האזורית מנשה, אילן שדה, מייל מפתיע בו התבשר כי נבחנת אפשרות חדשה להקים שדה תעופה בשטח המועצה, בצמוד למזרח העיר חדרה. בעוד ששדה נחוש להיאבק בהחלטת הוועדה לתשתיות לאומיות, בחדרה השכנה טוענים כי הנושא אפילו לא הובא לידיעתם. בינתיים ראש מועצת עמק חפר, שהשקיע עד כה את כל מרצו להילחם באלטרנטיבה שהוצעה להקים שדה במושב בית הלוי, גילה כי נבחנת גם אפשרות נוספת - שדה תעופה בסמיכות למושב גאולי תימן- "הסתירו מאיתנו חלופות", טוענים המתנגדים

העתקה מטעמים כלכליים. שדה התעופה בהרצליה | צילום: יוגב עמרני

מה יש להסתיר?". רני אידן | צילום: רן אליהו

לאחר שהוועדה לבחינת חלופות לשדה תעופה אזרחי סיימה את עבודתה, נבחרו שלוש אפשרויות שעוררו מחאה ציבורית בקרב תושבי האזורים הסמוכים. אלא שלפני כשבוע נדהמו ראשי רשויות ומועצות בצפון השרון לגלות כי הדיון בחלופות בשטחן נפתח מחדש, ובמקרה אחד, אף יוצרה חלופה חדשה שלא הייתה כלל על הפרק: "מזרח חדרה - מנשה". כזכור, לפני כחצי שנה הוצגו תוצאות "סקר האתרים" לבחירת אזור מועדף להקמת שדה תעופה חלופי, לצורכי התעופה הכללית, שישימש כחלופה לשדה התעופה בהרצליה.

הוועדה שבחנה את החלופות ("קונגרס- תת"ל 74"), בחרה מתוך 44 חלופות, שלוש שעונות על כל תנאי השטח והאוויר הנדרשים לצורך העניין. בראש הרשימה עמד היישוב חרוצים ששייך למועצה האזורית חוף השרון, עם 100% התאמה; במקום השני מוקם המושב בית הלוי שבעמק חפר עם 94.9%; ובמקום השלישי הוצבה חדרה מזרח, בסמוך למקום בו צפויה לקום שכונה חדשה, עם 93.7% התאמה.

הסערה הציבורית שהתעוררה בעיקר בחוף השרון, עמק חפר והסביבה, ומידע חדש שהתקבל אודות המקומות הנידונים, הביאו את הוועדה הבוחנת לשקול מחדש גם שמונה אלטרנטיבות שנפסלו, בהן עין ורד, תנובות, גאולי תימן, ואיל-טירה, וכן אופציה חדשה לחלוטין: "חדרה מזרח-מנשה".

"פתאום החליטו לצייר"

במענה על העדכון של הות"ל (הוועדה לתשתיות לאומית), שיגר אידן מיידית מכתב התנגדות. "הודענו להם שזה בניגוד לכל נוהל תקין, ועדיין לא נענינו. כך או כך, אין בכוונתנו לאפשר לחלופה הזו לצאת אל הפועל, זה בניגוד לכל נוהל תקין", אומר שדה. "לאחר שהוועדה סיימה את עבודתה וקיבלה לשם כך תקציבים וכספים, לפתע לפתוח מחדש דיון ולהמציא חלופות חדשות? לא יהיה דבר כזה בשום פנים ואופן. כשהתקשרו לבקש את תגובתנו לחלופה, לא ידענו בכלל במה מדובר, זה לא רציני לקבוע מבלי שנהיה חלק מהדיון, ובייחוד לאחר שהוועדה כבר סיימה עבודתה".

יש לציין כי במועצה האזורית מנשה התנגדו בעבר גם לחלופת מזרח חדרה (שנבחרה במקום השלישי מבחינת התאמה). "400 המראות ונחיתות מעל חדרה והיישובים שלנו - זה לא ייתכן", מסביר שדה. "האזור צפוף ממילא ואין לכך מקום. אנו שוללים זאת גם מבחינה משפטית, כיוון שהיו חלופות. לא יכולה היום להיות חלופה שהוועדה לא דנה בה. להזיז את השדה גם אני יכול - לקחת עיפרון ולצייר. זה לא רציני".

המועצה האזורית מנשה כבר ניהלה בעבר מלחמת חורמה נגד חלופה בשטחה, באזור קיבוץ עין שמר. בדיון שהתקיים בעבר בוועדה לתשתיות לאומית, הוצג תסקיר של מומחים בתחום, בו דורגה החלופה בעין שמר כאחרונה. הציון המשוקלל שקיבלה היה אפס בכל המדדים הנדרשים להקמת השדה: מרחב אווירי, מרחב קרקעי, כלכלה, תשתיות וסביבה - ובכך ירדה מסדר היום הציבורי.

במועצה מתנגדים גם לחלופת מזרח חדרה (המקורית) בשל קרבת מסלול הטיסה ליישוביה: "ההצעות להקמת שדה תעופה חלופי, מקורן ברצון להעתיק את שדה התעופה מהרצליה למקום מיושב אחר, והסיבה לכך היא ענייני נדל"ן שונים ולא טובת התושבים באתרים המוצעים", סיכם שדה בעבר. "לא נאפשר הקמת שדה תעופה אשר יפגע באיכות החיים של תושבינו. הצלחנו לבטל את רוע הגזירה בעין שמר ונצליח גם במזרח חדרה".

מעבר לחשש התושבים לפגיעה באיכות החיים ובצביון הכפרי של יישובי המועצה, בבסיס ההתנגדות עומדות סיבות נוספות כמו בית החולים לתשושי נפש 'שער מנשה' ובתוכו הוסטל לניצולי שואה, הממוקמים באזור החלופה. "כבר לפני כשנה, בנוגע לחלופות הקודמות, הוצאנו מכתב באמצעות משרד הבריאות, מכיוון שאנחנו בית חולים ממשלתי, בו הצהרנו שנשמח לשמייים שקטים", אומר פרופסור אלכסנדר גרינשפון, מנהל בית החולים. "מטרד הרעש הצפוי מהחלופה המוצעת, בוודאי לא יוסיף בריאות לחולים".

לא ראינו, לא שמענו

בעיריית חדרה, שהחלופה החדשה 'חדרה מזרח-מנשה' מתייחסת גם לשטחה המוניציפאלי, נדהמו השבוע לגלות כי היא בכלל קיימת. "מאז הדיון האחרון שנערך לפני מספר חודשים בירושלים, לא חלה כל התקדמות בנושא ולא הייתה כל פנייה לעיריית חדרה", אמרו השבוע בעירייה. "העירייה לא קיבלה זימון לדיון כלשהו, ואף לא ידוע על דיון בנושא. הנושא ייבדק".

ארז גרובנר, יור ועד שכונת אליעזר: "אם החלופה הזו אכן רלוונטית, ריאלית או צפויה לצאת לפועל, הרי שמדובר בפגיעה מהותית באיכות החיים של התושבים במזרח העיר, וזה בהמשך ישיר לתוכנית הותמ"ל לפיה 6,000 יח"ד צפויות לקום בדיוק באזור הזה. זה אומר שכל מזרח העיר תיפגע אנושות ברמת החיים, באיכות החיים הקיימת, תוך הוספת מטרד רעש וזיהום אוויר קשה ממשוא".

שדה נגד השדה. אילן שדה באזור הנבחן להקמת שדה תעופה | צילום: יאיר שגיא

פעמיים עמק חפר

עם היוודע מיקום החלופות הראשוניות, בחודש נובמבר 2016, הייתה מועצת עמק חפר בין הראשונות להביע התנגדות לוחמנית. הם הודיעו כי יתנגדו לכך בכל דרך והתחמשו במטה מאבק. אלא שבדיון של הות"ל, שהתקיים כאמור לפני כשבועיים, ציפתה גם למפגיני העמק הפתעה, כשגילו שבעוד הם נאבקים נגד החלופה בבית הלוי, גם מושב גאולי תימן שבשטח המועצה, הפך לאופציה לגיטימית.

"לצער, רשויות המדינה עובדות עקום ולא לומדות פעם אחר פעם מטעויות", אמר השבוע ראש המועצה האזורית עמק חפר, רני אידן. "זו פשוט חוצפה. איך ייתכן, אחרי שכבר הסתירו מאיתנו בהתנהלות קודמת חלופות קיימות בעמק חפר, שמסתירים פעם נוספת? אנחנו יושבים בוועדה, מתכוננים להיאבק נגד הקמת שדה תעופה סמוך לבית הלוי, ופתאום יועץ התעופה שלנו אומר שהוא שמע שיש עוד חלופות על הפרק וראשי הוועדה מהנהנים. איך ייתכן דבר כזה? מתי תכננו להודיע? מה יש להסתיר? זה לא ניהול תקין, זו לא דרך לקדם תוכניות ארציות ולאומיות. אם צריך, אנו נפנה גם לערכאות משפטיות נגד ניסיונות ההסתרה החוזרות ונשנות של הות"ל".